

 Зореслав

КРИЛАТІ ДУМИ

1

Сідней, 1980 diasporiana.org.ua

Зореслав

КРИЛАТІ

Думи

Сідней, 1980

Zoreslav

WINGED

---

thoughts

SYDNEY 1980

ЗЕМЛЕ РІДНА.

Українська Земле! Коли ти
І люди твої не стогнали?
Коли орд ворожих копита
Ниви твої не топтали?

Коли твої райські садочки
Загарбники не плюндрували?
Коли у боях сини й дочки
За волю твою не вмирали?

Коли по степах твоїх квіти
Як в казочці не процвітали?
Коли їх твої вірні діти
Слізьми й потом не поливали?

Коли матері не ридали
По селах твоїх за синами?
Коли вони не провозжали
В походи мужів зі сльозами?

Коли тріскот шабель сталевих
Відгомонам не відзивався?
Коли битв завзятих вогнених
Твій син-українець боявся?

Століття минули з прокляттям,
А війни за тебе палають.
Сини твої й дочки з завзяттям
Для тебе живуть і вмирають.

Вставай, український народ!
Без папи, попа і молитви
Мечем ти здобудеш свободу
В пожежах останньої битви.

Для вас я пишу думи ці,
Прості маленькі моди,
Бо краще вас ніхто не знає
Болю, що може грудь.

В думках моїх ви не знайдете
Великих слів великі гори,
Бо моє серце українське
Великостям не є хворе.

Родилась думи мої
Не в стальних клясах панівної,
Тому в них мова, спів і є той
Людини сирій, простої.

Великіє слів великі гори
Лицарю з великим хистом,
Хоч знаю: вони не наповнять
Їх ні значенням, ні змістом.

Автор.

ДУМКИ МОЇ.

Думки мої, думки мої,
Тяжко з вами жити.
Ви носитесь, як бджіл рої,
По всіх куточках світу.

Границь і меж нема для вас,
В світи далекі летите,
Як журавлі в весняний час
До волі й правди стремите.

Марно, думки, не знайдете
Нічого гарного в світах,
За правду гинуть будете,
Як гинете в рідних краях.

Бо правді й вам місця нема
Так, як нема місця й мені,
Помремо разом в злиднях ми
В своїй і в чужій стороні.

Ніде ніхто нас не помітить,
Ніхто не поховає нас,
Пани червоні, чорні й білі
Ненавидять мене і вас.

ПРОЩАННЯ.

Лягла-простяглася дорога
В майбутнє, що тоне в імлі,
Ми йдемо від свого порога
Від рідної всім нам землі.

Прощай ти, Україно-мати, -
Як тяжко з тобою прощатись, -
Прощайте, жінки, виглядати
Не треба нас, нам не вертатись.

Прощайте, чорноморські хвилі,
Прощайте ви, сестри й брати,
Прощайте, сини й дочки милі...
Нам більше до вас не прийти.

Прощайте, Дніпрові красоти,
Не нас вам тепер чарувати,
Не будуть русалки в півночі
Нас в вашому царстві лякати.

Прощайте, сади і левади,
Нам більше по вас не гуляти,
І ваші співці-соловейки
Не будуть вже нам щebetати.

Прощай ти, наш Дніпре могутий,
Прощай ти, українське небо.
Невже це навіки, плачучи,
Прощатися з вами нам треба?

X

О, ні! Не навіки! Не падаймо духом!
Борімося-поборим! Хто зброю покинув?
З любов"ю, з багнетом, з вогнем і обухом
Ми вернемося переможцями в Київ!

ЙДЕМО ДО ТЕБЕ.

Десь там, на Сході, ранок туманний...
Як ти далеко, Краю коханий,
Як ти далеко, пишна, багата
Земле вітчиста, батьківська хато.

Цілі століття з дощем, з вихрами
По землі йдемо, пливем морями,
Цілі століття мов птахів зграї
Летимо з хмарами до тебе, краю.

Де ти, Україно наша єдина?
Чи ти квітуча, чи ти в руїнах?
Де ти? Благасмо тебе уклінно:
Пригорни діток своїх, Україно.

X

І чути: "Годі в світах блукати,
Вертайтесь землю свою рятувати,
Візьму в обійми вас, як рідна мати."

=====

Якже ж далеко ще мандрувати...

МИ НЕ ЗАБУДЕМО.

Ніч оп, сниться, вагон хитається,
Та не панує в нім спокійний сон;
Земля прабатьківська все віддаляється,
На чужину пливе наш ешелон.

Позаду нас тепер фабрика шибениць,
Держава мук людських, душі терзань,
Позаду нас Сибір- гніздо тяжких в'язниць
Позаду Соловки - царство знущань.

Людського стогону, зойків конарчик,
Арештів, голоду, зносаг шінкам,
Сіл поруйнованих, дітей виправчик...
ми не забудено це ворогам.

То ж пам'ятають хай „освободителі“,
Що не далеко вже розплати час;
Коли в Москву ввійдуть герої-мстителі,
Вони розплатяться за всіх за нас.

Ніч опускається, вагон хитається,
Та нас не, впоє тиша нічна,
Сльозами кожний з нас нишком вмивається
В серцях страдальниця-Україна.

В Л І С І .

На Карпатах, густим лісом вкритих,
Де клубиться ночами туман,
Там лежить в сирій землі заритий
Молоденький У.П.А. партизан.

Дівчина героя проводжала
На священні і добрі діла,
Скоростріл сама йому давала,
Чекати назад слово дала.

На траву зелену головою
Він упав прострелений в бою,
За Україну, любов і волю
Положив він голову свою.

В густім лісі на горах Карпатах,
Де клубиться ночами туман,
Молода дівчина з автоматом -
Легендарний У.П.А. партизан.

В О Н А .

Встане вона на повний зріст
Обмита кров"ю і легка, як тїнь.
Людино! З трупів твоїх буде міст,
Яким вона прийде до поколінь.

ПОЕТАМ.

Ви пишете, поети, про Париж,
Лондон, Нью Йорк і про доляри,
Та про будинки-велетні без краси й форми,
Що голови від сорому ховають аж за хмари.

Чому ж не пишете про Київ
Та про садок вишневий коло хати,
Про весну в нашій Україні?
Чи ж москалям про це писати?

Оспівуєте ви красу чужої хати.
Чому ж не бачите в ній по коліна бруду?
Я дихати не маю чим тут,
А ви смієтеся на повні груди.

Ви пишете про блиск чужих палаців,
Про чарівних дівчат в якійсь країні.
Вам весело, з уст ваших лється спів,
Мені ж здається, що я в домовині.

Я прошу вас: пишiть про Україну -
Богиню краси прекрасної планети,
Спiвайте їй, як соловейко сонцю,
А чужину лишiть чужим поетам.

КОЛИ Б.

Коли б я пташкою зробився
І полетів високо аж під небо,
На Україну ще раз подивився,
А потім... вже мені не треба

Було б на чужину вертатись
Нудити світом. Ні, не треба.
Хай краще серце в небі стало б
І мертвим хай я впав би з неба.

ХТО МИ.

Де десять нас, емігрантів,
Там сім професорів,
П'ять магістрів, один доктор,
Тузин редакторів,

Інженерів пів дюжини,
Послів та міністрів
• Разом дев'ять. Ну, а решта -
Це прості діпісти.

СЕРЦІ ДОРОГИ.

Чого хочу, що шукаю
На чужині, в чужім краю,
Коли моя душа ціла
Приросла там, прикипіла,
Де весною в вишен-гаю
Біла хатка потопає,
Де літнії ночі тихі,
Де солом"янії стріхи,
Де соловей в тихім гаю
І щєбче, і співає,
Де росте козацька слава,
Вік бандура не вмовкала,
Де могили з вітром грають,
Душі предків не вмирають,
Де пригнічена пільмою
Воля будяться з зорьою,
Де віками не втихає
Битва за любов до краю?

Ох, не знаю я, не знаю,
Чого хочу, що шукаю.

Лише Бог всевишній знає,
Та допомогти не бажає.

ЯК БУЛО Б.

Коли б я був полтавським соцьким -
Багато б дечого зробив:
ї в першу чергу "професорів"
Абетки б нашої навчив.

Паперу дав би "інженерам"
Та по півсотні олівців,
Порахувати наказав би
Всі пальці на одній руці.

"Магістрам" мітли з очерету
Дав би і в садку посадив,
Щоб боронили садовину
Від ненаситних горобців.

"Докторам" коси в руки дав би,
Мантачки впхав би за ремінь,
Оперувати наказав би
Лободу, осот та полинь.

"Послів" послав би гусей пасти,
"Міністрів" - стерегти баштан,
Ну, а "секретарів парткомів" -
Зривати в смітниках бур"ян.

Коли б я був полтавським соцьким -
Все б це, не гаючись, зробив.
Напевно люд прстий робочий
По-людському тоді б пожив.

КАЗКА ПРО СІРКА.

"Чому це ти, Сірко, забіг
В чужий двір від своєї хати?"
"Бо в наш двір злодії лихі
Прийшли нас обкратати."

"Чому ж хазяїна ти не збудив?
Злодії, мабуть, все покрали."
"Коли б я галасу був наробив –
Хвоста мого напевно б відрубали."

"Тоді чому так гавкаєш завзято
Коли боїшся за свого хвоста?"
"Мене ніхто тут не побаче,
Дивися, яка темнота."

На ранок він прибіг до хати
І до хазяїнових ніг прилип.
"Хазяїне! Чому не встав ти?
Я всю ніч гавкав, аж охрип."

Хазяїн поглянув суворо,
Аж жижки в Сірка задрижали.
"Забрали все, що було, з двору,
Аж дивно, що тебе не взяли."

"Я втік, хазяїне, в десятий двір,
За тином всівся найзручніше
І лютував, як хижий звір,
Бо гавкати там було безпечніше."

"Так, вірю, – хазяїн сказав, –
Чуже добро стеріг ти, як своє.
Ну, що ж, для кого працював –
Хай тобі й їсти той дає."

"О, Господе!— Завив Сірко.— О, небо!
Я ж гавкав цілу ніч! За що нападсть
така?!"

х х х х х х х х х х

Тепер пригляньмося до себе,
Чи не впізнаємо в собі Сірка.

ОПІНІЯ ЖЕБРАКА.

Якось з жебрака король посміявся:

"Сталін іде! Ховайся, жебраче!"

"Ой, Боже, що ж буде? — жебрак налякався,—
жилося ще сяк-так, тепер все пропадає."

"Ха-ха,—засміявся король.— Як я бачу,
Ти гірше від мене боїшся. В потребі
Я буду за все і за всіх вас, жебраче,
Терпіти всі кари на землі й на небі."

"Коли б сталося так, добрий чоловіче,
То тебе чекала б розправа жорстока.
Та я тобі скажу, хоч, може, й не личить,
Що чортяка бісові не виколе ока."

ВСТАВАЙ!

далеко десь у ранній млі
Будиться день і дивиться в вікно.
Вже пробудись, кохана, на землі
Роса чекає ніг твоїх давно.

Пройдись росою. Чи на сон
Ти ранок хочеш проміняти?
Чи чуєш співи? Це любов
Моя прийшла тебе обняти.

Не став їй спротив, не барись,
Вона тебе шукає вже давно,
Краще прокинись вже, прокинись
І відчини вікно.

Вже ранок багряніє на траві
І шепіт ранковий несеться з сходу.
Прокинутися час тобі,
Омріяна свободо.

ЗА МЕЖАМИ.

Поет помер, пішов в невороття,
Як самотній воїн серед поля.
Нащо тепер похвал виття?
Свій вирок виконала доля.

Він вже не вернеться в життя,
Його не збудять люди,
Тут не допоможуть каяття,
Нехай не сжимлять юди.

Колись його могили склін
В бузковім буде цвіті,
Йому ще віддадуть поклін
Живі на цьому світі.

ОБІЦАНКА.

Ми не загинемо ні в полум'ї, ні в бурі,
Ми месниками виростим серед чужої тьми,
Пройдемо шляхом ми Євгена і Петлюри
І дзвони Києва почувемо ще ми.

МИ БУДЕМО ТАКИМИ.

Один був з заходу, другий зі сходу,
Один був вчитель, а другий вояк,
Та дух один їх кликав до походу
Щоб волю і права здобути у боях.

Їх клич: соборна, незалежна, вільна,
Воля людині, гарантія свобод.
Святиною їх була соборна Україна,
Надхненням в боротьбі – український нарід.

Один упав на вулицях Парижа,
Другий – на бруках Роттердаму,
Та за них двох рука ворожа
Лишила нам одну болючу рану.

Вони народові на службу все віддали:
І віру й розум, сили і життя,
І хоч вони на півдороги впали –
Їх діло житиме в мільйонів у серцях.

І перед світлими останками героїв,
Перед прапором незаплямленим скажім ми:
– Шановний отамане! Євгене-побратиме!
Для неньки України й ми будемо такими.

ПРИСЯГА.

Не вщухли ще над краєм нашим буревії,
Пожежі битв завзятих ще не позгасали
І чуйність наша не стуляє віі,
А душа наша все про герці мріє,
Бойовищ слави ми неначе й не лишали,

Де за природне право вільно жити
Ми навпростець в бої нераз ходили,
Й на перекір усьому світу
Не зміг нас ворог покорити —
Козацьку честь ми не зганьбили.

Ми кров"ю власною і кров"ю орд ворожих
Вмивали гори, доли і рівнини.
Не знали ми: впадем чи переможим,
Ми не питали чи нам бог pomoже,
Боролись ми за волю України.

Коли б відкрилися батьків наших могили,
Коли б прапрадіди з могил відвічних встали,
Вони б шляхи круті благословили,
Котрими ми походами ходили,
Вони б нас гідними нащадками назвали.

О, тіні лицарів безсмертного народу!
Діла ваші за приклад ми собі беремо,
Слідами вашими ми знов і знов проходим,
У чинах ваших мужність ми знаходим
І до мети напевно ми дійдемо.

ВІДЧАЙ.

І знов осінні дні хмурні
На душу стали напливати...
Не призначилося мені
В життю приємностей зазнати.

Немов шаленний буревій
Недоля гне мене й ламає,
Мов корабель неспокій мій
Затоки тихої шукає.

Здається, Серце-капітан
Мужність в борні почав втрачати.
Спокою він не знайде там,
Спокою в бурь треба шукати.

Невже, піддавшись вітрам,
Ти, Серце, зміниш напрям взятий?
Тебе не втримать якорам,
В тиші ж не житиме завзятий.

На вітер напрям - це твій шлях,-
Лиш той пройде його до краю,
Хто, раз узявши волі стяг,
Другого стягу не шукає.

С М У Т О К .

"Любіть її во время люте."

Т. Шевченко.

I.

З давніх давен вже там було
/Історія про це не знає,
Мабуть, ніколи й не згадає/,
Старе українське село.

Жило воно життям нудним:
Крамничок кілька, церква, школа...
Воно не бачило ніколи
Іншого світу поза ним.

Що піп сказав - те люди знали,
А мали те, що жид продав.
Ніхто нікого не питав.
Чи кращі дні в життю бували.

Убогість явно скрізь гуляла,
Нарід лиш знав: коса та ціп.
Та а ні пан, ні жид, ні піп
На це уваги не звертали.

Не всі, мовляв, богові вірні:
Хтось має тут, хтось інший там.
Хоч ліку не було латкам -
Люди були всьому покірні.

Не знало це старе село
Ні втіхи, радощів ні волі.
Буг-річка повз текла поволі,
А з нею безліч літ текло.

І біля цього ось села
На хуторі поміж горбами
Багата злиднями й латками
Сім"я відома всім жила.

Відома тим, що віддавна,
Від часів гетьмана Богдана,
В тім хуторі козак незнаний
Поставив дивного млина.

І хоч млинські колеса дивні
В тім хуторі вже не крутились,
Нашадки ж козака лишились,
А з ними й пісні старовинні.

І як убогість не давила –
Нашадки козака негнулись,
Пісні і мова не забулись,
В тім хуторі давнина жила.

Текли роки з водами Бугу,
Сім"я ця дивна розросталась,
Сини і дочки добавлялись
До дивного сімейства кругу.

Чи то вже доля так хотіла,
Чи так трапляється на диво,
Щоб всіх талантами до співу
Матуся щедро наділила.

Ніде, мабуть, на Україні
В часи ті пісні не лунали,
А в хуторі завжди витали
Пісні чудові старовинні

Прохожі часто між горбами,
Над кручею, спустивши ноги,
Відпочивали край дороги
І милувалися піснями.

А часто і з села знайомі
Приходили немов у справі,
Приходили й люди лукаві
Пісень послухать по крийому.

Одним із членів в цій сім"ї
Довелось бути і мені.
Співав старинні я пісні
Ще в ранні-ранні дні мої.

II.

Нас було шестеро, нівроку,
Обідраних, як Україна.
Ми на Бугу-ріці щоднини
Проводили три чверті року.

Зимою всі ми полювали,
Літом рибальчили зразково,
З відгомоном вели розмови,
З водами Бугу розмовляли.

Красою хутір відріжнявся
Від хуторів у всьому світі,
Зимою, восени чи в літі
Він Пугач-скелею пишався.

Ця скеля-велетенъ грудьми
На острів Клепаний нависла,
Немов на ній злоба повисла
Між старовинними людьми.

Колись тут жили пугачі -
Нарід робочий, чесний, бравий, -
На острові ж нарід лукавий
Клепав кайдани і мечі.

Молодший Пугач на коні
З цієї скелі славно скочив,
Нарід лихий конем зтолочив,
А кузні знищив у вогні.

На цьому ж острові колись
Князь невідомий ближче нам
Чудовий невеличкий храм
Викув у скелі і моливсь.

А коли князь-чернець помер -
Його нащадки християни
Храм берегли від орд поганих.
Він там красується й тепер.

На протилежнім березі
Між скелями, неприступима,
До Пугача стоїть дверима
Старезна Школа в розозі.

Її прадавні силачі
Зі скель масивних збудували,
В ній молодь розуму навчали
І стерегли вдень і в ночі.

А вже найкращою з красот
Пишається скеля Складна.
На виступі стоїть вона
Мов сторож схованих давнот.

Її силач прадавній склав
Полеглим воїнам на славу,
Що берегли свою державу
Від хижих сусідніх держав.

І тут дитячими ногами
Посеред пам"яток величних
Слідами подій історичних
Ходили ми цілими днями.

А в довгі вечори зимові
При світлі каганця чи свічки
Всідалися ми на припічку
І слухали казки чудові.

Ми з церквою тоді не знались,
До шкіл високих не ходили,
З ученими не говорили,
Від батька грамоти навчались.

Завжди по денному труді
Сідав він з нами на порозі,
Навчав нас розуму по змозі,
Вчив бути мужніми в біді.

Чудово вмів оповідати
Наш втомлений старенький тато.
Він знав усього так багато,
А ми про все хотіли знати.

Які то були дні приємні!
Ми чули про простори дикі,
Моря, народи, гори, ріки,
Ліси, звірів стежки таємні.

Тоді омріяні дороги
В чужі неходжені краї
Полонили думки мої
І рвалися в мандрівку ноги.

А часом, з"ївши галушок,
Ми слухали щось про Богдана,
Або як похід на султана
Робив козацький ватажок.

Про княжу славу з сумом в серці
Нам батько говорив частенько,
Про вбогу Україну-неньку,
Про ляхів, про козацькі герці.

Про хижі орди з москвіщини,
Про мужній голос Тараса...
Навіть казкові чудеса
Ми забували в ті хвилини.

Завжди такими вечорами
Пісні співали ми сумні,
А, часом, такі жалібні,
Що й обливалися сльозами.

Так ми росли над берегами
Старого Бугу. Хто ж міг знати,
Що незабаром батько й мати
Гірко ридатимуть за нами?

III.

Десь пролунала дивна вістка.
- Війна, - сказав похмуро тато.
Побожно руки склала мати,
В сінях заплакала невістка.

Війна... походи в невідоме
З відомими нам ватажками...
В душі з неясними думками
Ми розбрелись з рідного дому.

Та не довелось нам зробитись
Героями і ватажками,
Пішли ми ріжними стежками,
Щоб більш ніколи не зустрітись

Я наймолодшим був з шести,
Не встиг ще шлях в життю обрати.
Казала, ридаючи, мати:
- Зостався б дома хоч би ти...

Та хтось бажання інші мав:
Текла десь кров, ревли гармати...
Туди, де смерть почала жати,
Я з хутора помандрував.

Та юности не взяв з собою,
Лишив над Бугом між горбами,
Хутір, що дребежжів піснями,
Принишк пригноблений журбою.

Я йшов хвилястими стежками,
І з багатьох річок пив воду,
Шляхи невільника-народу
Міряв своїми я ногами.

На цих шляхах я надто зрана
Попав в полон святих ідей:
"Рівність і воля для людей,"
"Держава без хлопа і пана."

Захоплений виром борні,
Ставши для багатьох зразком,
Я передчасно стариком
Зробився в ті криваві дні.

Майбутність в мене все забрала,
Я нею жив, я служив їй.
Тимчасом доля вирок свій
В бою останнім прочитала.

IV.

І ось я тут, на чужині,
П'ятидесятку доганяю.
Тепер я, правда, не співаю,
Мені чужі тепер пісні.

Чужі, бо там, над берегами
Буг-річки в хуторі старому
Вже не потрібна більш нікому
Лишилась юність між горами.

Чужі тому, що в світ незнаний
Я добровільно без вагання
На поклик власного бажання
Прийшов святим майбутнім гнаний.

Чужі, бо згасло багаття
Між юністю і між майбутнім,
Ніщо вузлом живим могутнім
Не в'яже вже мого життя.

Ох, ти, безжурна вбога юність!
Чи вміє хтось тебе цінити
Вперед ніж з чаші долі пити
Почне гірку свою безумність?

О, молодість безповоротна
Піснями ввінчана прекрасно!
Тебе змінила передчасно
Старість нікчемна і скорботна.

Тут, на далекій чужині,
Вже з пасмом сивини над чолом
Я згадую зі смутком, з болем
Безповоротні твої дні.

Я втратив всі зв'язки з тобою,
Майбутність погляд мій затьмила,
А чужина мій дух зломил.
Не став я Пугачем-скалою.

Не бережу я пісні зброю,
Як хутір наш її беріг,
Бо помириться я не зміг
З своїм сучасним і з бідом.

V.

Роки пройшли. Вже чужина
Зробила спогад не цікавим.
Дітям моїм, сумним і млявим,
Не апелює давнина.

Вони не знають, що це латка,
Про злидні навіть і не чули,
Про хутір, про пісні, що були,
Не хочуть слухати від татка.

Я знаю: похід вже скінчивсь...
Над Бугом хутір зруйнували,
Батьків стареньких десь прогнали,
А я тут не осиновивсь.

Я втратив віру в змаг доби,
Я загубився в штучних днях,
Що здобував колись в боях -
Здаю тепер без боротьби.

Я на колінах жить не вмію,
Тут стоячи не можна жити.
Щоб якимось горе облегшити
Я молюся, бажаю, мрію,

Хоч би ще раз, на мить одну
Назад вернутись в Україну,
Побачить хутора руїну,
На мить забути чужину;

Згадуть безжурні дні діточі,
Що скарб народний зберігали,
Місця, де жили і співали,
Побачити на власні очі;

Пройтись берегом прекрасним,
У водах Бугу покупатись,
З відгомонам посперечатись,
На мить порвать зв'язки з сучасним.

Чому з дитинства я не знав,
Що квітка без води зів'яне,
А без землі рости не стане
Хоч би як її поливав?

Чому не знала дітвора,
Що в світі окрім батьківщини
"Нема другої України,
Нема і другого Дніпра?"

Чому хтось не сказав: "Юначе,
Свекружа злюща – це чужина.
В біді завжди своя людина
Хоч скривиться, як не заплаче."

Чому хтось не повчив: "Дитино,
Як виростеш – то пам'ятай:–
Батьківщину не покидай
Ні в злу, ні в добрую годину?"

Чому не знав я, що до хліба
Ніколи знову не пристане
І цілістю його не стане
Відрізана один раз скиба?

Коли б я знав це все здавна -
То я найглибшу мудрість знав би,
А слів гірких цих не писав би,
Мене не знала б чужина.

Може, я згнів би десь в Сибірі,
Чи впав би у бою в Карпатах,
Але днів молодих крилатих
Не змарнував би в дикім мирі.

Якщо й не був би я зразком -
То хоч по-правді міг би жити,
Ніхто б не смів мене ганьбити,
Ніхто не звав би східняком.

Ніхто б безбожником не став
Мене на старість величати,
Ніхто б не став мене топтати,
Бо я щось бачив, чув і знав.

Х   Х

Х

Сім"я велика вільна нова
З таких, як я, встає на ноги,
Прийде на батьківські пороги
Безсмертна мрія Тарасова.

Та я не прийду. Все скінчилось.
Я впав незнаним в чужім полі...

Х

А Буг тече, як тік, по волі,
Ніби нічого й не змінилось.

ПРИЙМАК.

Черговий ранок прикрасив
далекий небозвід,
Росою трави притрусив
І приховав собою слід,
Що день вчорашній залишив.

Черговий раз вдивляюсь я
В чудовий небосхил.
Нова батьківщино моя!
Чи дасть мені надхнення й сил
Краса і простота твоя?

Я хочу твоїм сином бути,
Щоб ти мій біль душі влегшила,
Та нема сил з серця добути
Любов до тебе. Ні, не сила
Стару батьківщину забути.

ЗНЕВІРА.

Зневіра знов тихенько підкрадається
І шепче солодко і впевнено:
"Покинь перо, нехай воно валяється,
В твої вірші мило буде завернено.

І взагалі: навіщо вірш друкований?
Вірша ніхто й за гроші не читає.
Біль по батьківщині давно-давно вгамований,
Та й батьківщина в нас тепер нова є.

Невже не краще жити необмежено
І час проводити, як інші он проводять?
Покинь перо, перехрестись божественно
І в бар,- туди всі праведники ходять.

Ти ж глянь як весело, як радісно, розкішно:
Клекоче бар, забава серце в"ялить...
А ти сумуєш над віршем невтішно.
Тебе за це ніхто тут не похвалить."

Правда твоя, Зневіро, дякую гарненько.
Та я ж хіба похвали вимагаю?
На самоті я на папір тихенько
Душі згвалтованої болі виливаю.

Хай навіть всі кружляють в вирі блуду,
А я не лишу праведних ідей.
Вірші писав я і писати буду
Для мирних, тихих , праведних людей.

БУВАЛЬЩИНА.

Вже відцвіли каштани пишним цвітом,
Літ молодих минула вже весна,
Не піснею увінчана й повита
Минула молодість невтішена й сумна.

Не чув я пісні, що буде і кличе,
Ні ватажка не бачив, що веде,
Я бачив праведне людей моїх обличчя,
Брудне й гидке життя моїх людей.

Чи тут земля віками заворожена,
Чи простір переповнений злобою?
По братському з сусідом жись не можна,
І по сусідському не можна жись з сестрою.

Вже старість квола вороном неситим
У душу зтерзану почала заглядати,
Чомусь мені вночі судилось жись,
А в день у тьмі прожите відживати.

БЕЗ НАДІЇ.

В хвилини розпачі гіркої,
Як душу терзає тривога,
Що мої люди пнуться в гої,
З молитвою вдаюсь до Бога.

"Ох, Боже наш немилостивий,
Пошли вже швидше смерть мені.
Нехай помру я, непочтивий,
В цій непросвітній чужині.

Чи ж це можливо між чужими
Постійно вести бій одинцем?
Чи ж не трагічно між своїми
Бути невизнаним, чужинцем?"

І чую шепіт: "Ні, не треба,
Ти мусиш жити, працювати.
Чого не можеж взяти з неба -
Те мусиш сам собі придбати.

Дарма на Бога нарікаєш,
Він розум дав тобі і власть,
Не відбере він, що придбаєш,
Чого не маєш - він не дасть.

Не трать надій, борись - побориш,
А не побориш - сам впадеш.
Смерть буде, про яку говориш,
А виграєш - щастя знайдеш.

Хоч у твоїм життю смеркає -
Свій шлях ти встигнеш ще пройти,
Десь з болем хтось тебе чекає,
Для когось повне щастя - ти.

Живи, борись, твори в запалі -
Не лише світу, що в вікні.
Там, за вікном, безмежні далі,
Там люди, там грядущі дні.

Там свято у робочий будень,
Там втратиш вік, як день прогаєш,
Тобі завжди там місце буде,
Ти там знайдеш, чого шукаєш.

ПУСТИНЯ.

Була колись десь там пустиня,
В ній вже одвіку кактус ріс,
Та подорожнього в лиху годину
Верблюди тудою навпротики проніс.

Кактуса збив конит верблюда.
А подорожній і не знав,
Що лаятимуть його люди
За те, що кактуса зломав.

ПІЗНЯ ВЕСНА.

Як радісно в цей дивний час
Звучать пісні давно відомі,
Куди не гляну - бачу вас,
Предивні очі не знайомі.

Куди не гляну - бачу весну,
Хоч знаю: там її нема.
А в серці ніби промінь плеснув
І зникла вічна в нім зима.

Старі ухватки парубочі
Чомусь оволоділи мною,
А ті предивні чийсь очі
Колишуть, кличуть за собою.

І я живу у світі чарів,
Мов зла не бачив і не знаю,
Про що я навіть і не марив,
Про те я мріять починаю.

Чи це в мою порожню душу
Пропаща молодість вертає,
А Очі в ній життя ворують
І старість місце їй вступає?

ЖУРАВЛІ.

Журавлі під пісню журавлину
Вирушили в подорож свою.
Це ж вони летять на Україну,
Батьківщину зоряну мою.

Може быть, вони летять до Криму,
Може, до Дніпрових берегів...
Я дивлюся і думками лину
В Україну слідом журавлів.

Там я бігав по вузьких стежинах,
Там я часто грався в долині,
Як і в моїх прабатьків у жилах,
Кров текла українська в мені.

Там не раз я у полях одинцем
Вигравав бої проти орди...
В Україні був я українцем,
Українцем буду я завжди.

Там я часто в битвах проти турка
Визволяв братів з тяжких оков...
Диміла в зубах козацька люлька,
В жилах билася козацька кров.

І тепер ключі ці журавлині
Породили спогади в мені...
Українцем був я в Україні,
Українцем є на чужині.

Журавлі летять в простори сині
В пісеньці закохані своїй...
Так вони літають в Україні -
В батьківщині їхній і моїй.

НАД БУГОМ.

Розгулялись ластівки над лугом,
Уквітчались квітами горби,
На крутому березі над Бугом
Заспівала дівчина з журби.

Бо кудись поїхав її милий
За Карпати у темні ліси.
Ох, який цей світ незрозумілий,
Не шанує весен ні краси.

Десь гудуть святі повстанські битви,
Б"ється десь коханий у боях,
А над Бугом дівчина молитви
За повстанця шепче у піснях.

"Бережи, коханий, батьківщину,
Я тобі чим зможу поможу,
Бережи нарід у злу годину,
Я кохання в серці збережу."

ПЕРЕСТОРОГА.

Не тяжко якір кинути в чужому морі
І тихих вод в чужих морях шукати,
Та тяжко їх знайти, ще тяжче в штормі
Якір з чужого дна підняти.

В чужих морях, як і в знайомих, води
Завжди близькі й завжди далекі.
Та не однакові в чужих морях погоди,
Глибини й обмілі, й неznані небезпеки.

Закинули ми вже на чуже дно багато
Покірних якорів з надіями німими,
Та мало з них нам вдалося підняти,
А більшість з них ніхто вже не підніме.

Дивися й бережись чужих глибин, земляче,
Щоб доля твоя якорем не впала.
Подумай: чи ти вже когось колись десь

бачив
Кого чиясь молитва з дна моря підняла?

СЛІПЦЯМ.

Реве та стогне хор церковний,
І піп сердито верещить,
Кидає погляд люті повний
І ржавий хрест в руках тремтить.

Моляться мирно прихожани,
Від страху гнуться і тремтять,
А, ну ж бо піп, успіхом п'яний
Не схоче в рай їх відіслать.

І віддають вони в покорі
Від діток вирваний шматок,
В достатку щоб було в коморі
В попа і вин, і горілок.

Молились так сивоволосі
Прапрадіди, діди й батьки
І молилось так ми ще й досі, -
Раби духовні й жебраки.

І так повік будем стояти
Й по вовчи на колінах вить,
Бо ми обух не вміли взяти
Й сокир не вміли нагострить.

Нас бог церковний не почує,
Бо й слухати нема кого;
Хто свого бога не шанує -
Не пошанує й бог того.

Чужому богові сини ми,
Чужим попам рабами стали,
Зробили зрадників святими
І свою віру потоптали.

Конайте, правнуки сліпі,
Чужим богам цілуйте п"яти,
Бо Богу нашому й стопи
Не варті ви поцілувати.

Ви покриткам чужим поклони
Б"єте з пошанами всіма,
Дома ж від вас чекають жони
Пошани вашої дарма.

Та ви сердець цим не турбуйте,
Звеличуйте віру чужу,
Чужим богам храми будуйте,
Облизуйте з хрестів іржу,

Любіть чужого бога тепло:
Він дав вам хрест і дав нагай,
Для вас створив на землі пекло,
Для себе ж - десь у небі рай.

Моліться й жертвуйте в церквах,
Просіть дасть він, як прохали:
Помрете ви в чужих хлівах,
Як діди й прадіди вмирили.

Чи буде вам земля пером?
Цього не тяжко вже вгадати:
На землі гнетесь під хрестом,
В землі ж вам під хрестом лежати.

НЕ ПОРА!

Не пора москалеві данину давать,
Не пора перед ляхом дрижати,
Не пора нам себе на хрестах розпинать
І на всіх роздоріжжях стогнати.

Не пора падать в ноги Ісусам Христам,
Не пора поклоняться Маріям,
Не пора дорікати неспокійним синам,
Що не вірять жидівським затіям.

Не пора, не пора вже козацьким синам
В чужі храми побожно ходити
І молитися нишком чужинним богам,
А своїх понижати й ганьбити.

А пора нам від Бога меча зажадать!
За світило узявши Зорю,
"Ми свобідний нарід!" — вже пора нам
сказать,
І піти раз останній на прю.

БОГДАН.

Як добре є, що Україна
У болях, муках і сльозах
На радість нам родила сина
Відвічним ворогам на страх.

І виріс син, і взяв меча
Гартованого в свіжій крові,
Проти московського бича
Підняв його в могутнім слові.

Хоч як старалась москвіщина -
Меча зламати не змогла.
Навіть запроданка дружина
Нічим їй не допомогла.

Цей син не стане на коліна,
Не вклониться він ворогам,
Бо в боротьбі за Україну
Меча несе він вже не сам.

І вірь, Морозе, сине наш,
Улюблений наш Валентине,
Навіть як ворог знище нас -
Про тебе слава не загине.

РІЗДВО.

І знов різдво, і знов туманний спогад:
Не радісний, розспіваний, в сніжинках,
А кволий і мерзкий, Немов ворожий погляд
В блискучих залях, в закурених шинках.

Чиє різдво? Хто знову народився?
Чи, може, народилась думка в нас одна?
Чи знов байструк між нами появився,
Що ділить нас розділених здавна?

Не важно це. Важливо у це свято
Щоб кожний з нас молився й обіцяв,
Що й далі будем бити свого брата,
Щоб ворог наш безпечно панував.

КОХАНА.

Ти влегшила мені мою муку,
Ти в душі моїй сонцем засяла.
Дай, кохана, мені свою руку
Взамін серця, що в мене ти взяла.

МОЛИТВА.

Коли б мені довелося до Господа молитву
Промовити від нас у цей скорботний час, -
Я не просив би мужности у битвах,
Бо мужність є у нас.

І не просив би я хранити Україну,
І єдності у Бога б не благав,
Про згоду між людьми і у родинах
Я ні слівцем в молитві б не згадав.

Сказав би я, упавши на коліна:
- О, Господе, створив ти пекло й рай,
Говорять, що за нас на смерть віддав ти
Візьми його назад, а розуму нам дай.^{сина,}

ВЕЛЕТНЯМ.

Не жили ви, а мучились, страждали,
Але безсмертні заповіді залишили,
Любити свого брата нас навчали,
А ми і вас, і імена ваші зганьбили.

Ви вчили: "Кайдани порвіть!"
А ми ще й досі гнемо спину.
Навчали ви: "Україну любіть!"
А ми кохаєм Палестину.

Ви вчили: "Вогні запаліть
Якщо Зоря ще не заграла!"
А ми, щоб бога не гнівить,
Вмираєм біля плуга й рала.

Ви вчили ворога втопити
В Дніпрових праведних глибинах,
А ми з Йордану воду пийте
Повземо чемно на колінах.

Ви нас навчали: " Не пора
Ляхам і москалям служити!"
А ми з родинного двора
Втікли в чужі країни жити.

І м и пливемо в небуття,
І летимо в чужі безодні...
Слава вам, Велетні життя!
Ви не померли й до сьогодні.

КИЇВСЬКІ ВЕЧОРИ.

Вже дримають втомлені береги,
Втихли наддніпровські бори.
Коли б знали ви, як мені дорогі
Літні київські вечори.

Річка не тече, не хвилюється,
Не шумлять стрункі явори,
Пісня чується і не чується
В тихі київські вечори.

Чому, мила, ти посміхаєшся,
Ніби, так собі, знехоття?
Може, знаєш ти, що я вагаюся
Висловить свої почуття?

Ранок вже всміхається з темноти,
В хмарках граються вихори...
Хочу вірити, що не забудеш ти
Літні київські вечори.

ПАДАЮТЬ СТІНИ.

Тріщать мури нового Єрихону,
Дрижить і корчиться розскажений Сатан,
Звільнилися раби з духового полону
І колом облягли затухлий Ватикан.

Під мурами стоять безстрашні легіони,
Сурмач новий вже гасло награв,
Дрижать царі нового Вавилону,
Новий Йошуя месником встає.

Гнів мільйонів скоро світ розбуде
Грізнішим вибухом від грізного вулкану,
І слід тисячеліть Христової облуди
Засиплять попели зі згарищ Ватикану.

ОГЛЯНЬСЯ, БЛИЖНІЙ.

Зірвав хтось квітку й кинув на дорогу
Під ніг потік у сталь окутий.
Гей, незнайомий! Знай, що й ти одного
Дня впадеш кинений недолею й забутий.

ТАВЕРНА.

Стояла десь колись таверна
В котрій проводили ми час,
Плекаючи свої надії,
Ми вслух там мріяли не раз.

Ми в вирі юних мрій крилатих
Там говорили про любов,
І там присяги в вірній дружбі
Ми повторяли знов і знов.

То були, друже мій,
Прикрасні юні дні,
Та ми тоді не знали їм ціни.
Ми молоді були
І ми не вірили,
Що несподівано минуть вони.

Ми там палаци будували
І королями в них жили,
Ми про життя так мало знали,
Бо молоді ми ще були.

То були, друже мій,
Прикрасні юні дні,
Та ми тоді не знали їм ціни.
Ми молоді були
І ми не вірили,
Що несподівано минуть вони.

Ще й досі там стоїть таверна,
Та вже давно нема в ній нас...
Хтось інший там снує надії,
Хтось інший там проводить час,

Хтось там присяги присягає,
Як ми колись на крилах мрій,
Хтось мріє неможливі мрії
Ще й досі у таверні тій.

Все повторяється,
Як повторялося,
В таверні знаній і тобі й мені,
Часи ж змінилися,
Ми постарілися,
Ох, друже мій, були то славні дні.

ДОЩ.

Покохалися
Вітри з хмарами,
Розгулялися
В небі парами.

Подружилися
Молодяточка,
Народилися
В них маляточка.

Веселилися
З блискавицями
І полилися
Дожевицями.

Земля вмилася.
За звичаями
Поклонилося
Урожаями.

ЗЕМЛЯКАМ.

Зустрів я вас не випадково: -
Шукав я вас в чужих світах,
А як знайшов - сердечне слово
Завмерло у моїх устах.

Хотілось радісно гукнути
І з усім світом вас обнять,
Хотілось міцно вас стиснути
І сто разів поцілувать.

Ви пахли рідними грунтами,
З вас віяв подих Буг-ріки...
Вітаю вас, Вознесенськчани,
Мої хороші земляки.

ЗАБУТТЯ.

Відходять літа милевими кроками,
Відцвітає життя калинами,
А мрії вливають в серце потоками
Спогади мертві живими картинами.

Голод, війна, грабунки, в'язниці,
Дні неспокійні – не є вже страшними,
З ворогом воду з одної криниці
П'ємо ми кухлями тими ж самими.

Рік тридцять третій вже нами забутий,
Рік тридцять восьмий не страшить Сибіром,
Розум наш вже чужиною закутий,
Пам'ять притуплена фальшивим миром.

Лиш між собою ми миру не маємо,
Кривдити себе ми не боїмося,
Хиби прапрадідів ми пам'ятаємо
І за них правнукам їхнім мстимося.

Бідна Україно! Тебе терзють
Круки московські мов пси єхидні,
Твої ж сини тут себе заїдають...
Простиш ти вчинки наші негідні?

ДІЛА НАШІ.

Лежать наші діла у закутках холодних
І світять наготово дій своїх нечистих,
І скаляться усмішками гієн голодних,
І жмуряться від променів лучистих.

Між нами є такі, що ці діла присвоюють,
Звеличують і об них спотикаються,
І наготу гидку їхню відстоюють.
А є й такі, що діл своїх цураються.

Та пізно вже діла мертві ховати, -
Їх запримітили вже коршуни неситі
І вже летять, щоб хижо пирувати...
Вже чути реготи хижо-несамовиті.

Я.

В мені два Я з собою в поєдинку,
Сила борні в мені завжди була.
В мені змагання йдуть на кожному відтинку.
І я спинить не могу їх. Хто Я?

В мені є все, щоб бути соціалістом,
В мені побожність є і атеїзм,
Я від народження є націоналістом,
В мені є впертість, страх і героїзм.

В мені фашизму більше ніж в фашиста,
В мені наук Христових більше ніж в Христа,
Більше в мені ніж в Марксі комуніста,
В мені вельможність є і простота.

В мені незбагнені ще розуму висоти,
В мені глупот незмірені глибини,
В мені жорстокість, ласка і чесноти,
В мені прикмети всі нормальної людини.

Беззастережний я індивідуаліст.
Колгосп для мене - нечисть і ганьба.
В той час же - впертий я колективіст...
Бо я - Життя. Я - Боротьба.

СПОГАДИ.

Пролетіли літа вихорами суворими,
За собою життя потягли жартома.
Ми про молодість нашу ще й досі говоримо
І про щастя ще мріємо ми крадькома.

Про далекі літа в рогозі, між ожинами,
У лісах, у полях, між кущами калин
В серці з сумом терпким ми говорим годинами
І в уяві малюємо сотні картин:—

Про братів і сестер, що в могилу, мабуть,
Нужда й праця давно положили,
Про синів і дочок, що на панщину йдуть,
Так як ми й батьки наші ходили.

Про стареньких батьків, що ще, може, живуть
І, можливо, ще й досі чекають
Чи сини їхні й дочки з чужини прийдуть
І по людському їх поховають.

Про країну, що стала своїми грудьми
Таємниці життя захищати,
І про землю, з котрої вродилися ми,
І в котру кличе кров спочивати.

Ох, ви, спогади наші жорстокі, сумні!
Як би добре було вас не мати.
Не даєте спокою ви нам в чужині,
Не даєте й спокійно вмирати.

ЛІТА

НАШІ МИНАЮТЬ.

Розгулялись вітри над чужими лугами
І відгомін життя рознесли по ярках,
Розігрілась земля чужа в нас під ногами,
Потяжів чужий хліб в наших кволих руках.

Чужу землю ми кров"ю і потом скропили,
Поорали ми ниви й лани загребли,
А надійних зерен ми в них не посадили,
Не зібрали врожай, власний хліб не спекли.

Вже надії живі під чужими дахами
На очах в нас повільно вмирають,
Вже безсилі ми є, обтяжілі літами,
Наші дні блискавично минають.

Оглянімося тверезо ще раз назад:
Що, коли, де і як ми зробили?
Ми сміття з України не вимели в лад,
А чужину ми не засмітили.

БАТЬКІВЩИНО НОВА!

За горами гори синіють,
За хвилями котяться хвилі,
А в серці надії жевріють
І спогади родяться милі.

Виспівують птахи пролітні,
Сміються безкраї рівнини,
Видніють пригірки привітні
Нової нам батьківщини.

х

Австралія, краю чужинний!
Ти тим нам пригадаєш нашу Україну,
Що сиріт прийняла в круг свій родинний
І так пригорнула, як мати дитину.

х

І хочеться вірно кохати
Простори твої несходимі,
Не шкода нічого віддати
За далі твої невидимі.

Життям ми твої плідні ниви
Заступимо в прикрій годині.
Та серця найкращі пориви
Присвячені вже Україні.

х

Австралія, краю заможний!
Тебе ми кохаємо як і Україну,
Бо жити свобідно в тобі може кожний,
Хто вірно кохає свою батьківщину.

ЛЕСЯ.

Не стогоном, не зойками гіркими
І не зідханням горесним, сумним,
А гаслами завзятими, палкими
І словом чистим, мужнім, вогняним

Ти впевнено, могутньо, чародійно
"Вставай,- сказала,- хто живий!"
Посіяла насіння ти надійне
В надійний чорнозем врожайний і святий.

Літа пройшли й багато стерли, -
Не стерли ж міць в твоїх словах.
Думок твоїх неоцінімі перли
Наказом стали в нас в серцях.

Про тебе пісня легка, як сніжина,
Вже в кожне серце гостем завітала,
До тебе втоптана веде стежина,
Бо думка наша на твій клич повстала.

Ми таки встанемо і житимемо вільно,
І житимеш ти з нами в славі,
І не крізь сльози ми з тобою спільно
Сміятимемося в вільній державі.

БЛУДНЕ КОЛО.

Багато нашого ми чужинцям віддали,
Багато їхнього собі ми привласнили.
Ми смітники чужі густо позаселяли,
Чужим сміттям життя ми засмітили.

Україна для нас – не візія Шевченка
Без пана й холопа, без церкви і Збруча.
Не хвалимо Мороза ми, лаємо Григоренка,
Не віримо Строкатій, не любимо Плюща.

Думки свої ми старано ховаємо,
А спекулюємо на плісних вже словах,
Думки відважніших ми вмить переробляємо,
Щоб захвати непоборний страх.

І хоч ми ще часами галасуємо
І кулаками грозимо з даля, –
Проти москівщини ми вже не протестуємо
І не лякаємо нічим ми москаля.

Куди грядемо ми сучасним заворожені?
Чого саме й для чого ми шукаємо?
Чи, може, ми майбутнім затривожені,
Від свого власного минулого втікаємо?

МАТЕРІ.

Юність крилата минула,
Хлопець підріс і змужнів,
Його в чужий світ жбурнула
Доля українських синів.

І десь далеко за морем
Шепче про маму він зорям:

"Мамо... не плач і не журись за мною.
Мамо... ми ще зустрінємось з тобою.

Я тебе не забуду,
Твій син я був, є і буду.

Часто за тебе молитви шлю,
Бо тебе серцем люблю.
Мамо! для тебе я співаю мої пісні.
Ох, рідна мамо, тебе я бачу дуже часто у
сні.

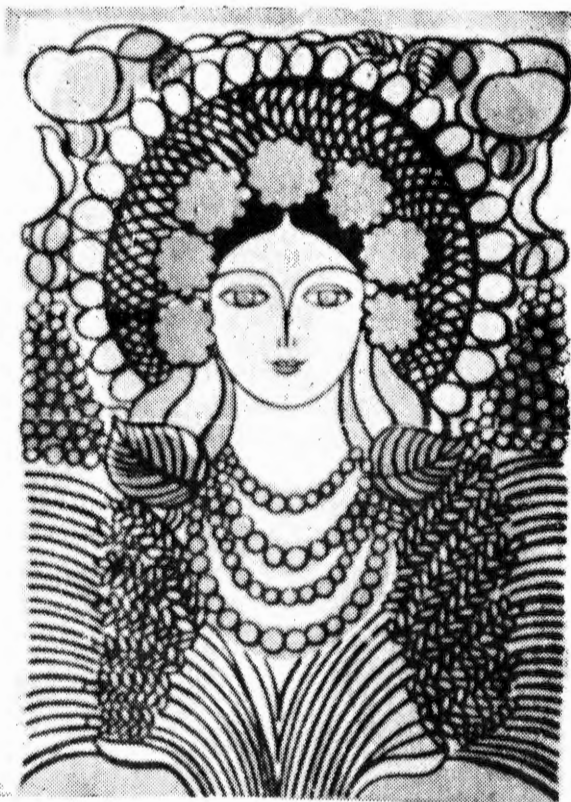
Мамо, я пісню небесну
Про тебе сонцю пошлю,
Щастям уквітчану весну
В кожне словечко ввіллю.

Мамо, я вже не дитина,
Світ мене кличе на бій.

Мамо... у мене люба є дружина.
Мамо... у мене є і рідний син мій.

Я вернуся, єдина,
Ти ще не втратила сина,

Сльози твої я осушу,
Розвеселю твою душу.
Мамо! Про тебе я складаю славні пісні,
Приходь в гостину до мене хоч часами у сні.

ТАРАСЕ!

Коли б любов"ю ми горіли так, як ти,
І так, як ти, вмiли любов плекати, -
В Сибiрi не каралися б наші брати,
Під тином не стогнала б мати.

Коли б ми вмiли ненавидіти, як ти,
Коли б до ворога пощади ми не мали, -
Не плакали б сьогодні сироти
І вдови б не ридали.

Коли б боротися, як ти, ми вмiли,
Коли б за себе страху ми не знали, -
Наїздники б нам дочок не ганьбили,
Синами б землю не орали.

Коли б ми прагнули, як прагнув ти,
Вражою кров"ю волю окропити, -
Не мусіли б в ворожому ярмі
Жінки наші дітей родити.

Коли б ми слово з ділом поєднали так, як ти,
І так, як ти, за правду й волю стали, -
Не змусив би ніхто нас в світ піти,
Кати б Україну не плюндрували.

Коли б, як вчив ти нас, грудьми
Діди наші й батьки за право стали, -
Не панахидами б сьогодні ми
Героїв наших споминали.

Коли б зв"язали ми в тугі снопи
Любов до правди, як ти вчив зв"язати, -
Не диктували б нам запроданці попи
Чиїх богів і як нам шанувати.

Коли б вогнем ми дихали, як ти,
Згоріли б вже давно фортці ворогів
І з християнської німої темноти
Встав би нарід з прикметами богів.

Коли б за гаслами твоїми ми пішли, - ,
Давно прогнали б супостата,
І вже давно б кропилом замели
Нову святу і вільну хату.

Ми ж дрижимо рабською дріжжю,
Живемо страхом і постами,
Нам глодки ржавим серпом ріжуть
І трощать голови хрестами.

Тарасе! Ти поліг в полум'яній борні,
Щоб тато й син на волі жили,
А ми ще ходимо в ворожому ярмі
Краще ніж прадіди ходили.

ГАННІ ЧЕРІНЬ.

Не пава то розвела крила
І кинула на Сідней тінь,
А то з Чикаго прилетіла
Письменниця Ганна Черинь.

Як кукабара, сіла пишно
На еуквалипт і - цвінь-цвірінь -
Про книжку, про вірші - аж смішно..
Смішна наша Ганна Черинь.

Вона в Громаді баче квіти,
А там лиш лобода й полинь.
- У вас веселі, - каже, - діти...
Чудна наша Ганна Черинь.

Про емю, кенгуру, коалу,
Про неба синю височинь
Нащобетала нам немало...
Дивна наша Ганна Черинь.

Про папу римського пімнула,
Про пастирів, про монахинь,
І про рутенців не забула...
Відважна в нас Ганна Черинь.

Увіковічила партійців
В своїх віршах для поколінь,
Щоб про них знали навіть вівці...
Квала тобі, Ганно Черинь.

За це Тобі ніхто медалі
Не дасть в Австралії. Амінь.
Та Ти пиши вірші і далі
І будь завжди Ганна Черинь.

х х х

Ну, я тактовно замовчу
Й сховаюся у свій курінь,
Бо ще, бува, я попечу
Язика об Ганну Черінь.

ДЗВІН.

Ударив дзвін. Іван перехрестився.
- Хвала йому, - поспішно проказав
І над сапою нижче похилився,
Тихенько ойкнув, нишком застогнав.

Івана дзвін завжди чомусь лякає,
Нічого доброго ніколи не віщує.
Або когось за щось він проклинає,
Або про смерть комусь звітує.

І про пожежу, і про неврожай
У дзвона завжди одна мова:
Гримить він вимогливо "дай",
Про "на" ніколи й не прошепче слова.

ПАСКА.

Не повертав нікто воду в вино.
А дзвін, немов на сполох, в Україні
Дзвонив про те, що людям вже давно
Байструк приніс меча десь в Палестині.

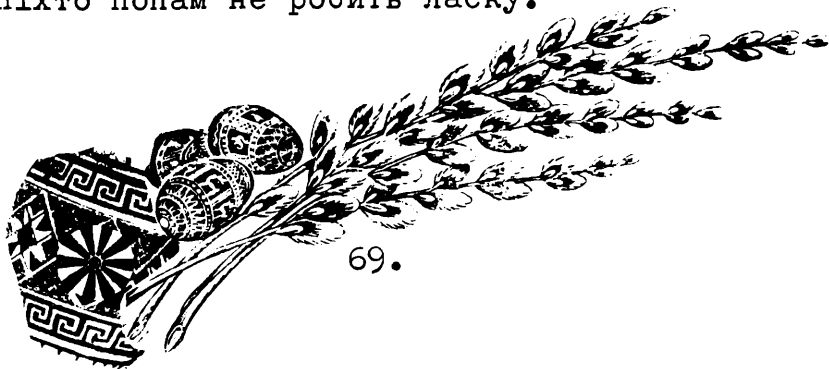
Велика з того радість в нас була:
Горілку пили жадно, лускали насіння,
Блукали впосні з села і до села
Байками сичені про воскресіння.

Нікто народові ніколи не казав,
Що у сліпців і думка є сліпа.
Нарід у теміні сліпо блукав
І вірив у казки брехливого попа.

Одвічна крашанка - символ життя -
Передавалася побожно з рук у руки,
І вимагалосся постійне каяття,
І обіцялося лиш піт і муки.

Останню крихітку вдова несла,
Сама лишалася голодна з діточками.
А піп голодним не лишав навіть осла,
Свиней кормив він білими пасками.

Багато з нас ще й досі в темноті,
Ще й досі вірять у христову паску.
Але за розп'яття Ісуса на хресті
Нікто попам не робить ласку.

ПРЕДКИ МОЇ.

Де не ступала нога Аріанів?
Де смілі Скити не царювали?
Від Чорного моря і до океанів
Вони дикі землі цивілізували.

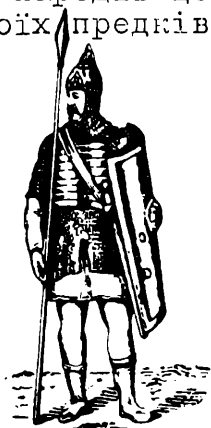

Це ви, мої предки, на землях азійців
В ім"я Оріани міста будували.
Народи місцеві від славних Арійців
Звичаї, культуру й ім"я собі взяли.

Це ви в Закавказькій Євфратській долині
Нарід пастухів господарства навчали.
Царями ви були тоді в Палестині,
Під Єрусалим ви фундамент поклали.

Перед вами греки й римляни дрижали,
Вам вони податки і мито платили.
По цілій Європі ви панували
Під проводом скита Богдана Атіли.

Земля, де ви жили, – це світу прикраса,
Небесна свята животворна картина,
Колиска народів це білої раси,
Земля моїх предків, – моя Україна.

Д Р У Ж И Н І .

Ще не так давно
Так було порожно,
Темно і холодно
В душі моїй,

Ти в неї увійшла
І світло принесла,
Тепло й любов дала
І усміх свій.

І я люблю з тих пір
Безмежно і без мір
Тебе одну, повірь
І твердо знай: -

Душа цвіте від мрій,
П'яніє розум мій,
Я чую шепіт твій:
"Кохай, кохай".

Тебе люблю я, Гілочко Калини,
Я чарівницею тебе назвав,
Тобі чудові я наймення дав, -
Тебе кохаю, Квітко з України.

Ч О Г О
НЕ ОМИНУТИ.

Зустрів я Жебрака на перехрестю.
"Здоров"я Дідові!" "А, брате-неборак."
"Ви помилилися. Сказати можу з честю,
Що я поет, а не жебрак."

"Я знаю ким ти хочеш жити...
Тяжкий ти шлях обрав, скажу одначе.
Тебе, як схочеш людові служити,
Чекає торба і життя жебраче.

Не перший ти на світі цьому
Пониженим хочеш служити.
Та знай: з таких людей нікому
Без торби не довелось жити."

"Так, Діду, тяжко бути вбогим.
Ще тяжче виступати проти кривди.
Та коли став я вже на цю дорогу -
То з неї до кінця не зійду.

Піду до кожної вбогої хати,
Заберу злидні, царям у вічі кину."
"Благословляю я тебе, мій брате."

=====

Він дав мені свою торбину.

ВІД АВТОРА.

Шановні читачі!

В моїх віршах Ви знайдете багато знайомого, багато вже десь колись кимось сказаного.

І не диво, бо в моїх віршах є голос людей, їхні думки і їхні міркування.

Деякі мої вірші написані з метою протидіяти, як наприклад "Київські вечори".

Всі мої міркування на всі теми — це міркування наші. Я їх чув від людей і люди їх чули від мене. Тепер я вклав їх у вірші так, як я вмів. Я ні від кого нічого не переписав.

Якщо ж хтось знайде щось в моїх віршах, що виглядає на позичене в когось — прошу мене не підозрівати. Я заздалегідь за такі можливості вибачаюся.

Я вірю в Вашу справедливу критику.

Зореслав.

ЗМІСТ.

	Ст.
1. Передслово	3.
2. Земле рідна	4.
3. Думки мої	5.
4. Прощання	6.
5. Йдемо до тебе	7.
6. Ми не забудемо	8.
7. В лісі	9.
8. Вона	9.
9. Поетам	10.
10. Коли б	11.
11. Хто ми	11.
12. Серед дороги	12.
13. Як було б	13.
14. Казка про Сірка	14.
15. Опінія жебрака	15.
16. Вставай	16.
17. За межами	17.
18. Обіцянка	17.
19. М и будемо такими	18.
20. Присяга	19.
21. Відчай	20.
22. Смуток	21.
23. Приймак	32.
24. Зневіра	33.
25. Бувальщина	34.
26. Без надії	35.
27. Пустиня	36.
28. Пізня весна	37.
29. Журавлі	38.
30. Взавтра	39.
31. Над Бугом	40.
32. Пересторога	41.
33. Сліпцям	42.

ЗМІСТ.

	Ст.
34. Непора	44.
35. Богдан	45.
36. Різдво	46.
37. Кохана	46.
38. Молитва	47.
39. Велетням	48.
40. Київські вечори	49.
41. Падають стіни	50.
42. Оглянься, ближній	50.
43. Таверна	51.
44. Дощ	52.
45. Землякам	53.
46. Забуття	54.
47. Діла наші	55.
48. Я	56.
49. Спогади	57.
50. Літа наші м инають	58.
51. Батьківщино нова	59.
52. Леся	60.
53. Блудне коло	61.
54. Матері	62.
55. Тарасе!	64.
56. Ганні Черінъ	66.
57. Дзвін	67.
58. Франкові	68.
59. Паска	69.
60. Кохання	70.
61. Предки мої	71.
62. Дружині	72.
63. Чого не оминути	73.
64. Від автора	74.

КРИЛАТІ ДУМИ

Winged

THOUGHTS.

Обкладинка: С. Аурелі.

Cover: **S. Aureli**

Всі права застережені.

Copyright. - - - - -

